ಗಾರುಡಿಗರ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶಿವತತ್ವ

-: ಪ್ರಸ್ತುತ :-

(ಬಿಇಡಿ) ಎಳನೀರು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

1. Name of the book :- MUNDARI GAMUIDI HAMAR
(Mundari poetries)
2. Author :- BASANTA KUMAR SINGH (BADU)
3. Address :- Village - Kenduasahi ,
P.O. - Badasahi, P.S. - Badasahi,
Dist. - Mayurbhanj, State - Odisha,
757026, Mobile No. - 7381877413

4. First Edition :- 8th May 2015 - 1000 Copies
5. Name of the Publisher :-
ACADEMY OF MUNDARI LANGUAGE AND CULTURE

6. D.T.P. and Designed by :- BUDHIA SINGH (BHALUA)
Address :- Village - Dahisahi, P.O. - Badasahi,
P.S. - Badasahi, Dist. - Mayurbhanj,
State - Odisha, 757026,
Mobile No. - 9778041790

7. Price Rs. 40/- (Rupees Forty) only per copy.

ଅନଲିଆଃ ମଚା ତେୟାଃ ମଦ୍ ବାର୍ ପଦ୍ .....

ଯତ କକେ ଦୁଲାଲ୍ ପେରେଃ ଜଆର୍ !

ତିସିଂ ରେୟାଃ ଦିନ୍ କରେ ଆବୁମାନ୍ ମପୟଦ୍ ବାସା ବାଗେ ହରା ଆଦ୍ ଚେଣେ । ଆପିର୍ ମନେ ଥାମ୍ଆଞ୍ଜାକାନ୍ ଲେକାବୁ ଥାମ୍ଆଞ୍ଜାକାନା, ସୁଲା ମନେ ଗସଆକାନ୍ ଲେକାବୁ ଗସଆକାନା । ଆଟେଦ୍ ଜୀବନ୍ କୁଲା'କାନ୍ ଲେକାବୁ କୁଲା'କାନା । ତିସିଂ ଆବୁ ହାବାଗାକାନାବୁ , ଛାନ୍ଦା'କାନାବୁ ଏଟାଃ ନାଣିରେ । ଆଦାକାନାବୁ ଏଟାଃ ହରାରେନ୍ ସେନ୍ ହଳ ବାଇକାତେ । ଆବୁ ଆପ୍ନାର୍କେ କାବୁ ଚିନା ଧାଲିଆକାନା । ଆବୁ ଅକୟତାକ ମେନ୍ତେ କାବୁ ଠ'ଅର୍ ଧାଲିଆକାନା । ଆବୁଆଃ ଜାତି, ଧରମ୍ , ଆପ୍ନାରାଃ ଚିପିନା ତିସିଂବୁ ଆଦ୍ ତାଦା ।

ଆପ୍ନାରାଃ ଜାତି, ଧରମ୍ , ଜନମ୍ ଜାଗାର୍ ଆର୍ ସାସାଂକିର୍ ଅକୟ କାଃ ଚିନା ଧାଲିଆକାନାଃ, ଇନିଃ ଦ ମେଦ୍ ତାଇକାତେ..... ? ଲୁତୁର୍ ତାଇକାତେ ..... ? ଆର୍ ଜୀବନ୍ ତାଇକାତେ ..... ? କାନାଃବୁ ମେତାକଞ୍ଜା ।

ଜାଗାର୍ ମେନାଃ ତାବୁ
ଜାତି ମେନାଃ ତାବୁ
ଧରମ୍ ମେନାଃ ତାବୁ
ମରମ୍-ମୋ ମେନାଃ ତାବୁ ।
ଜାଗାର୍ ଆଦ୍ ଯାନ୍ରେ
ଜାତି ଆଦ୍ ଯାନ୍ରେ
ଧରମ୍ ଆଦ୍ ଯାନ୍ରେ
ମରମ୍-ମୋ ଆଦ୍ ଯାନ୍ରେ
ବୁଡାଅଞ୍ଜାମ୍ ମୁଣ୍ଡା ନେ ଧାର୍ତିରେ .....

ବସନ୍ତ କୁମାର ସିଂ(ବାଡୁ)

ಬಾಯಿತುಂಬ ಬಯಕೆಯಾಗಿ

ಬಯಕೆಯಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ
ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ತುಂಬಿತ್ತು ಬಾಯಿತುಂಬ,
ಮನಸ್ಸಿನ ಬಯಕೆಯು ಕಾಯಿಸಿತ್ತು
ಬಾಯಿತುಂಬ ಬಯಕೆಯಾಗಿ.....(1)
ಬಯಕೆಯು ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ
ಬಾಯಿತುಂಬ ಬಯಕೆಯಾಗಿ,
ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ತುಂಬಿತ್ತು ಬಾಯಿತುಂಬ
ಮನಸ್ಸಿನ ಬಯಕೆಯು.....(L)
ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ತುಂಬಿತ್ತು ಬಾಯಿತುಂಬ
ಬಯಕೆಯಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ,
ಬಾಯಿತುಂಬ ಬಯಕೆಯಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿತ್ತು
ಮನಸ್ಸಿನ ಬಯಕೆಯು.....(Z)
ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ತುಂಬಿತ್ತು ಬಾಯಿತುಂಬ
ಬಯಕೆಯಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ,
ಬಯಕೆಯು ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ತುಂಬಿತ್ತು
ಬಾಯಿತುಂಬ ಬಯಕೆಯಾಗಿ.....(M)
ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ತುಂಬಿತ್ತು ಬಾಯಿತುಂಬ
ಮನಸ್ಸಿನ ಬಯಕೆಯು ಕಾಯಿಸಿತ್ತು,
ಬಯಕೆಯಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿತ್ತು ತುಂಬಿತ್ತು
ಬಾಯಿತುಂಬ ಬಯಕೆಯಾಗಿ.....(2)

(II).....ಕ್ಷಾಲನ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುವ ಕಾರ್ಯ

ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳು,

ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

(OI).....ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮರಗೆಲಸದ ಸಲಕರಣೆಗಳ

ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆದು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

(L).....ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದಾದರೂ

ಎರಡು ಕಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ

ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

(ಳ).....ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕ್ಷಯವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ

ಕೆಲವು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ, ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

(ಶ).....ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೀಟಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು

ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ,

ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಪರಿವಿಡಿ

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ ,ಲೇ
ಪಠ್ಯದ ಲೇಖನ
ಲೇ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ
ಪದ್ಯದ ಭಾವಾರ್ಥ
ಲೇ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಲೇಖಕರು ಲೇಖಿಸಿರುವ ಪರಿಚಯ
(ಎ).....ಪದ್ಯದ ಆಶಯ
ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಲಂಕಾರ
ಪದ್ಯದ ಸಾರಾಂಶ
ಲೇ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
ಪದ್ಯದ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಣೆ
ಪದ್ಯದ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಣೆ.....(I)
ಪದ್ಯದ ಸಂದರ್ಭ
ಲೇ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
ಪದ್ಯದ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಣೆ
ಲೇ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
(ಗ).....ಪದ್ಯದ ಪ್ರತಿಪದ ಅರ್ಥ
ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಶೇಷ ಪದಗಳು
ಪದ್ಯದ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಣೆ
ಲೇ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(1).....
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(2).....
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(3).....
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(4).....
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(5).....
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(6).....
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(7).....
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(8).....
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(9).....
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(10).....

ಕಂ ಕ್ಷಮ ಧರ್ಮ ಕ್ಷ

ಸಕ್ಷಿ ಕ್ಷ ಧರ್ಮಕ್ಷ

ಕಂಠ ಧರ್ಮಕ್ಷ ಗಮನ

ಮನಸ್ಸು ಕನಸು

ಸಂಸಾರ ಸಂಸಾರ ಸಂ ಸಾ

ಸಂಸಾರ ಸಂ ಸಾ

(೬).....ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಹೃದಯ

ಯಾರು ಕಂಡಾ ಕಂಡಂತೆ ಹೇಳು

ಕ್ಷಮ ಸಹನೆ

ಕ್ಷಮಾ ಧರ್ಮ ಮೂಲ

ಕ್ಷಮಾ ಸಹನೆ

ಕ್ಷಮಾ ಸಹನೆ ಧರ್ಮ ಮೂಲ

ಕ್ಷಮಾ ಸಹನೆ

(೭).....ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಹೃದಯ

ಸಂಸಾರ ಸಂ ಸಾ

ಸಂಸಾರ ಸಂ ಸಾ

ಮನಸ್ಸು ಕನಸು

ಕಂಠ ಕ್ಷಮ ಧರ್ಮಕ್ಷ

ಸಕ್ಷಿ ಕ್ಷ ಧರ್ಮಕ್ಷ

ಕಂ ಕ್ಷಮ ಧರ್ಮ ಕ್ಷ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು

(೦೧) ..... ಬಾಲ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ

ಮೆಟ್ರೊಪಾಲಿಟನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದರು.

ಅಲ್ಲಿ ಕಲಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಓದಿದರು

ಕಲಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆದರು

ಪದವಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು

ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

(೦೨).....ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ

ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್,ಜಾನ್ ಸ್ಟುವರ್ಟ್ ಮಿಲ್

ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆ

(೭).....ಸಿಲ್ಲೆ ಸಿಲ್ಲೆ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ
ಮಿಲಿಮಿಲಿ ಮಿಂಚುವವರು ಯಾರು,
ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರಾಗಿ
ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕಾಯುವವರು.

(೮).....ಕಾಲಿಲ್ಲದೆ ಓಡುವ ಗಾಡಿ
ಹಳಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಗುವ ಗಾಡಿ,
ಜನರ ಸರಕ ಸಾಗಿಸುವ ಗಾಡಿ
ಯಾವುದು ಹೇಳಿ ಆ ಗಾಡಿ.

(೯).....ಕಾಲಿಲ್ಲದೆ ಓಡುವ ಗಾಡಿ
ಹಳಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಗುವ ಗಾಡಿ,
ಜನರ ಸರಕ ಸಾಗಿಸುವ ಗಾಡಿ
ಯಾವುದು ಹೇಳಿ ಆ ಗಾಡಿ.

(೧೦).....ಹಾಲಿನ ಬಣ್ಣ ಅವಳದು
ಹಾಲಿಗಿಂತ ಬಿಳಿ ಅವಳು,
ಹಾಲಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿ ಕೊಡುವಳು
ಯಾರವಳು ಹೇಳಿ ಬೇಗ.

(10).....ಬೆಂಬಿಡದೆ ಇರುವ ಕಾಯಿಲೆ

ಕಾಡಿಸುವ ಪೀಡೆ ಯಾವುದು ?

'ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಬಾಯಿ ತೊಳೆಯುವ ಮುನ್ನ

ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ ಯಾವುದು ?

(ಒ).....ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಅನ್ನ ತಿನ್ನುವ ಜನರಿಗೆ

ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಆಗುವ ಕಾಯಿಲೆ ಯಾವುದು ?

'ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ

ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬರುವ ಕಾಯಿಲೆ ಯಾವುದು ?

(೯).....ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳು

ಯಾವುವು ಮತ್ತು ಅವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ

ಇರುತ್ತವೆ ?

(೧೦).....ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ

ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬರುವ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಯಾವುವು ?

ಕಾವೇರಿಪುರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಬರಡು ಬೆಂಗಾಡು-ಪಟ್ಟಣ

ಸಸ್ಯಶ್ಯಾಮಲ ಸೀಮೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿ

ಬಂಗಾರದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಿರಿ ತುಳುಕಿ

ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯ ಮಡಿಲು ಹಸಿರಿನಿಂದ ತುಂಬಿ

ಹಾಲ್ಗಡಲಾಗಿ ಹರಿದು ಜೀವಜಲ ಚಿಮ್ಮಿ

ಜನಜೀವನ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಸೆಲೆಯಾಗಿ

ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯ ಮಡಿಲು ಹಸಿರಿನಿಂದ ತುಂಬಿ

ಹಾಲ್ಗಡಲಾಗಿ ಹರಿದು ಜೀವಜಲ ಚಿಮ್ಮಿ

ಜನಜೀವನ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಸೆಲೆಯಾಗಿ

ಕಾವೇರಿಪುರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಬರಡು ಬೆಂಗಾಡು-ಪಟ್ಟಣ

ಸಸ್ಯಶ್ಯಾಮಲ ಸೀಮೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿ

ಬಂಗಾರದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಿರಿ ತುಳುಕಿ

(IZ).....ಕಾವೇರಿ ಪಾವನ ಜೀವಜಲ ಉಳಿಸಿ

ಹಸಿರಿನ ಉಳಿವು ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳ

ಬದುಕಿನ ಉಸಿರು ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳ

ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಿರಿ ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳ

(TI).....ಕಾವೇರಿ ಪಾವನ ಜೀವಜಲ ಉಳಿಸಿ

ಹಸಿರಿನ ಉಳಿವು ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳ

ಬದುಕಿನ ಉಸಿರು ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳ

ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಿರಿ ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳ

(II).....ಕಾವೇರಿ ಪಾವನ ಜೀವಜಲ ಉಳಿಸಿ

ಬದುಕಿನ ಉಸಿರು ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳ

ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಿರಿ ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳ

ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಲು ಕಳೆಯಿರಿ

(೭).....ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಅಪರಿಚಿತ ಮುಖಗಳು ಹೇಳಲಾರದಷ್ಟು ಸಂತೋಷವನ್ನು

ಕೊಟ್ಟವು. ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡಿತು.

(೮).....ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಅಪರಿಚಿತ ಮುಖಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ

ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಅವರ ನೆನಪು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ

ಹಸಿರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೂ

ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

(೯).....ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲು

ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಓದಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆ.

ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಅವರು ಬರೆದ

ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರ ಊರಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದ

ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ

ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಅವರ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಅವರ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ

ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಅವರ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ

ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ

ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಂದರವಾಗಿರಲು ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಪರಿಸರವನ್ನು

ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದ

(10).....ಸಮೀಪ ಅಲ್ಲ-ಎತ್ತ ಧಾವಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದೆ

ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಬೆಕ್ಕು ಅಲ್ಲ ಬಣ್ಣದ ಬೆಕ್ಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ

ಅಂತೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ

ಪಡುತ್ತಾ ಬೆಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದೆ.

(ಒ).....ಬೆಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮುಂದೆ

ಬಂದು ಕುಳಿತಿತ್ತು ಕಣ್ಣು ಮಿಟುಕಿಸದೆ ಅದನ್ನೇ

ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದು ಎಂದೂ ಕಾಣದ ಬೆಕ್ಕು

ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

(೯).....ಎದ್ದು ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು

ಮುದ್ದಾಡಿದೆ. ಅದು ಸಹ ನನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ನೆಕ್ಕಿತು.

ಅದರ ಮೈಯನ್ನು ಸವರಿದೆ. ಅದು ಸಂತೋಷದಿಂದ

ಮುದ್ದಾಡಿತು. ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

(೮)....ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಸಿದೆ. ಅದು ಹಾಲನ್ನು

ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿತು. ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ

ಕೃತಜ್ಞತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಹಾಲು ಕುಡಿದು

ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಮೈಯನ್ನು ಸವರಿದೆ.

(೭)...ಏಕೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ

ಅತೀವ ಪ್ರೀತಿ ಉಕ್ಕಿ ಬಂತು. ಅದು ಸಹ ನನ್ನ

ಕೈಯನ್ನು ನೆಕ್ಕಿತು. ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃತಜ್ಞತೆ

ಕನ್ನಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ

ಮೊದಲ ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಚಿಹ್ನೆಗಳು

(2).....ಕಾಗುಣಿತ ಪದಗಳು ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಕ್ಷರಗಳು

ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಕ್ಷರಗಳು

ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಕ್ಷರಗಳು

(1).....ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು

ಕಲಿಸುವ ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರು

ಕಲಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪದಗಳು

(L).....ಪದಗಳು ವಾಕ್ಯಗಳು ವಾಕ್ಯಗಳು

ವಾಕ್ಯಗಳು ಪಾಠಗಳು ಮತ್ತು ಪದ್ಯಗಳು

ಕಲಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪದಗಳು

(Z).....ಪದಗಳು ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು

ಬಣ್ಣಗಳು ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು

ಅಂಕಿಗಳು ಅಂಕಿಗಳು

(M).....ಪದಗಳು ಅಂಕಿಗಳು ಅಂಕಿಗಳು

ಕಲಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪದಗಳು

ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಕ್ಷರಗಳು

ಕಲಿಸುವ ಪಾಠಗಳು ಪದ್ಯಗಳು

ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಕ್ಷರಗಳು

ಕಲಿಸುವ ಪಾಠಗಳು ಪದ್ಯಗಳು

(10).....ಸಿಡಿಲಿನ ಬೆಂಕಿ ಕಾರುವ ಕಿಡಿ

ಬಿಸಿಲು ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುವ

ಸೂರ್ಯನ ಬೆಂಕಿಯ ಚೆಂಡು,

ಮಳೆಯ ತರುವ ಮೋಡ

ಬಿಳಿಯ ಹತ್ತಿಯ ಪೊಂಜು

ಗಾಳಿಯ ಬೀಸುವ ಬಿರುಸು

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಜ ಸಂಪತ್ತು.

(ಬ).....ಕಾಡಿನ ಮರಗಳು ಕಡಿದು

ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳು ಕಡಿಮೆ

ಕಾಡಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕಣ್ಮರೆ

ಕಾಡಿನ ಸಂಪತ್ತು ಕಡಿಮೆ,

ಕಾಡಿನ ಸಂಪತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ

ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ

ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ

ಬರಗಾಲ ಬರುವುದು ಸಹಜ.

(ಭ) ಮಳೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು

ಒಣಗಿ ಹೋಗುವುದು ಸಹಜ

ಬೆಳೆಗಳು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿ

ಬರಗಾಲ ಬರುವುದು ಸಹಜ

ಬರಗಾಲದಿಂದ ಜನರು

3′ ಆತ ಎಸ್ಸಾಎಸ್ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರ

ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿ ತಿನ್ನಲಾಗಿ
ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿ
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ
ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ತಿನ್ನಿಸಿದಾಗ,
ಕರಿದಿರುವ ಬಿಸಿಬಿಸಿ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಿಗುವ
ಕರಿದಿರುವ ಬಿಸಿಬಿಸಿ
ಮಿರಮಿರನೆ ಮಿಂಚುವ.....(I)
ಸುಂದರ ಬಂಗಾರದ
ಕರಿಯಲು ಅನುಭವ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಿಗುವ
ಕರಿದಿರುವ ಬಿಸಿಬಿಸಿ
ಮಿರಮಿರನೆ ಮಿಂಚುವ,
ಸುಂದರ ಬಂಗಾರದ
ಬಿಸಿ ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಅನುಭವ
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಬಿಸಿಬಿಸಿ
ಕರಿದಿರುವ ಬಿಸಿಬಿಸಿ.....(L)
ಸುಂದರ ಬಂಗಾರ ಆಗಿ ಸಿಗುವ
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ
ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿ ತಿನ್ನಲಾಗಿ
ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿ
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ
ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ತಿನ್ನಿಸಿದಾಗ,
ಅನಿಸಿ ಅನುಭವ ಆದ ಏನು
ಬಂದಿರುವ ಪದಾರ್ಥ
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ
ನಿನ್ನಿಂದ ಕೊಡಿಸಿದಾಗ,.....(Z)

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಚರಿತ್ರೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಪೋಷಕರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಗೌರವ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಗೌರವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಗೌರವ ಸದಸ್ಯರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಗೌರವ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾಜಿ ಗೌರವ

ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಬಾಳೆಯ ಗೊನೆ
ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ
ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ
ಅದರ ಫಲವು ದೊರೆಯಲೇಬೇಕು.

(೬) ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಅದರ ಫಲವು ದೊರೆಯಲೇಬೇಕು.

ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ
ಅದರ ಫಲವು ದೊರೆಯಲೇಬೇಕು,
ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ
ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

(೭) ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಅದರ ಫಲವು ದೊರೆಯಲೇಬೇಕು,
ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ
ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

(೮) ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಅದರ ಫಲವು ದೊರೆಯಲೇಬೇಕು,
ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ
ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

(೯) ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಅದರ ಫಲವು ದೊರೆಯಲೇಬೇಕು,
ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ
ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

(೧೦)

ಯುಗ ಪ್ರವಾಹವು
ನಿಲ್ಲದೆ ಧಾವಿಪ
ಮಾನವ ಜೀವನ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ,
ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳ ಬಿರುಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ
ಸಿಲುಕಿ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗಿರುವ
ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿ
ಪೊರೆಯುವ ಮಹಾ.....(10)
ಕಷ್ಟಗಳ ಸರಮಾಲೆಯ
ಹೊತ್ತು ಬಂದವರಿಗೆ
ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳಿ ಸಂತೈಸಿ
ಕಳುಹಿಸುವ ಮಹಾ
ಯುಗ ಪ್ರವಾಹವು
ನಿಲ್ಲದೆ ಧಾವಿಪ
ಮಾನವ ಜೀವನ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ,
ಕಷ್ಟಗಳ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳ
ಮಧ್ಯೆ ಸಿಲುಕಿ
ಹೊರಬರಲಾರದೆ
ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ
ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನ
ಹೇಳಿ ಸಂತೈಸಿ
ಕಳುಹಿಸುವ ಮಹಾ.....(11)

ಭಾವನ ಲೀಯತ

ಭಾತಕ ಭಾತಕ
ಭಾವನ ಲೀಯತ
ತನಯಲ ತಮ್ಮಯತನ
ನನಕನಲ ಕನಲೀಯತ,
ವಮ್ಮಕನನ ವಮ್ಮರನನ
ತನಯಲ ನತ ಯನಲೀಯತ
ತನತನ ಲಲಿಪತ ಕಲ
ಅತಮ್ಮ ಭಮ್ಮಕನವ ಬನಲೀಯತ.....(I)
ಕತಧಮ್ಮವತ ಧನಯತವ
ತನತನ ಲನಬನತವ
ಧನಧತಕ ಯತ ತನತನ
ತಅಲ ರಲನತವ
ತನತನ ಭಮ್ಮ' ನತವಲ
ಮಧನಯಲ ವಮ್ಮಕನನ
ತನ ಕಮ್ಮವನಲ ತವನನ ಕತವನನ
ಲಿತಪತ ಅತನತನ ತಅಲ ಕಲಪತವ.(L)
ತವತನ ಕಲವಮ್ಮನ ತನ
ನನಕನಲ ಭರತವನಯಕತಗಮ್ಮ
ತನತನ ವತಭತಕಲ
ತಳತ ಭಮ್ಮಕನವ ವತಗಮ್ಮ
ಭತಅತವ ಅಲನ ರತಕತನಮ್ಮಲತ
ನತಗಮ್ಮನತಗಮ್ಮ
ವತಮ್ಮ ರತನ ಲರತವಮ್ಮತ
ನತ ತನತನ ಕಮ್ಮಗಮ್ಮ.....(Z)

ಮನಸಿ ಎನ್ನದೆ ಇರು

ಧನಂಜಯನೆ ಕೃಷ್ಣ

ಧನಿಕನು ಬಡವನು

ಅಂಬಿಗ ಮನುಜೇಶ್ವರ,

ಧನಿಕ ನಿನ್ನವ

ಅಂಬಿಗ ಮನುಜೇಶ್ವರ

ಧನಿಕನು ಬಡವನು

ಅಂಬಿಗ ಮನುಜೇಶ್ವರ

ಧನಿಕ ಬಡವ ಎಂಬುದ

ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಿನುಗುತ್ತಿದೆ
ಮನದಲ್ಲಿ ಭಯವು
ನೀನೆಲ್ಲಿ ಹೋದೆ,
ಮನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡಿದೆ,
ಇಂದು ನೀನೇಕೆ ಬಾರದೆ
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರಿನಧಾರೆಯು
ನಿನ್ನ ನೆನಪು ಇಂದು ಬಂದಿದೆ.....(೯)
ಭಯದ ಛಾಯೆ ಕವಿದಿದೆ
ಇಂದು ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ
ಮೌನದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾದೆಯಾ
ಮನದಲ್ಲಿ ಭಯವು
ನೀನೆಲ್ಲಿ ಹೋದೆ ಹೇಳು
ಮನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡಿದೆ
ಇಂದು ನೀನೇಕೆ ಬಾರದೆ
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರಿನಧಾರೆಯು
ನಿನ್ನ ನೆನಪು ಇಂದು ಬಂದಿದೆ.....(೧೦)
ಭಯದ ಛಾಯೆ ಕವಿದಿದೆ
ಇಂದು ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ
ಮೌನದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾದೆಯಾ
ಮನದಲ್ಲಿ ಭಯವು
ನೀನೆಲ್ಲಿ ಹೋದೆ ಹೇಳು
ಮನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡಿದೆ
ಇಂದು ನೀನೇಕೆ ಬಾರದೆ
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರಿನಧಾರೆಯು
ನಿನ್ನ ನೆನಪು ಇಂದು ಬಂದಿದೆ.....(೧೧)

ಭಾರತ ಬಲಿಷ್ಠ

ಭಾರತ ಶ್ರಮಿಕರು

ಭಾರತ ಕೃಷಿಕರ

ಅನ್ನದಾತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ

ಭಾರತ ರೈತರು

ಭಾರತ ರೈತರು

ಧನಿಕರಿಂದ ಧನಿಕರ

ಭಾರತ ಶ್ರಮಿಕರು.....(10)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ.

ಬಿಳಿಯ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಶಾಯಿಯ

ಮನದ ಮಾತುಗಳ ಅಕ್ಷರ ರೂಪದಲ್ಲಿ

ಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ಚಿತ್ರಗಳೇ ಪದಗಳು. (1) ಪದಗಳ ಸಾಲು ಸಾಲು

ಪೋಣಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾರವೇ ಕವನ

ಮನದ ಮಾತುಗಳ ಅಕ್ಷರ ರೂಪದಲ್ಲಿ

ಬಿಳಿಯ ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಶಾಯಿಯ

ಚಿತ್ರಗಳೇ ಪದಗಳು. (L) ಅಕ್ಷರ ಅಕ್ಷರ

ಸೇರಿ ಪದವಾಗಿ ಪದಗಳು ಸೇರಿ

ವಾಕ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸಂದೇಶ

ನೀಡುವಂತಾಗಿ ಅಕ್ಷರ ಅಕ್ಷರ

ಸೇರಿ ಪದವಾಗಿ ಪದಗಳು ಸೇರಿ

ವಾಕ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸಂದೇಶ

ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಓದುಗರ

ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವ ಕವನ

ಬರೆಯಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ

ಪದಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಬೇಕು. (M)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳ

ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು

ಓದುವುದು ಅವಶ್ಯಕ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶ

ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಓದುಗರ

ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವ ಕವನ

ಬರೆಯಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ

ಪದಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಬೇಕು. (Z)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶ

ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಓದುಗರ

ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವ ಕವನ

ಬರೆಯಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ

ಪದಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಬೇಕು. (L)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶ

ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಓದುಗರ

ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವ ಕವನ

ಬರೆಯಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ

ಪದಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಬೇಕು. (I)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶ

ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಓದುಗರ

ಮನಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವ ಕವನ

ಬರೆಯಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ

ಪದಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಬೇಕು. (2)

ಸಾಕಾಗಿ ಏಕಾಕಿಗಿ ಏಕೆ ಬಿಡಿ ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ

ಹಿಡಿಯಲಾರದ ಮನಸಿನ ಮಾತುಗಳು

ಮನಸಿನ ಮಾತುಗಳು ಕಾಡಿದಾಗ ಬರೆದಿಟ್ಟ ಸಾಲುಗಳು

ಬರೆದಿಟ್ಟ ಸಾಲುಗಳು ಕವನಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ

ಕವನಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ. (ಬ)

ಹೊರಬಂದಿವೆ ಕವನಗಳು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ

ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪದಗಳಾಗಿ

ಪದಗಳಾಗಿ ಸಾಲುಗಳಾಗಿ ಕವನಗಳಾಗಿ

ಕವನಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ. (ಭ)

ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ ಮೂಡಿದ ಅಕ್ಷರಗಳು

ಮೂಡಿದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪದಗಳಾಗಿ ಸಾಲುಗಳಾಗಿ

ಸಾಲುಗಳಾಗಿ ಕವನಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ

ಕವನಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ. (ಮ)

ಹೊರಬಂದಿವೆ ಕವನಗಳು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ

ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪದಗಳಾಗಿ

ಪದಗಳಾಗಿ ಸಾಲುಗಳಾಗಿ ಕವನಗಳಾಗಿ

ಕವನಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ. (ಯ)

ಹೊರಬಂದಿವೆ ಕವನಗಳು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ

ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪದಗಳಾಗಿ

ಪದಗಳಾಗಿ ಸಾಲುಗಳಾಗಿ ಕವನಗಳಾಗಿ

ಕವನಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ. (ರ)

ସୁଗାଲ୍ ସିର୍ଜନ୍

ଧଇନ ଧଇନ ସିର୍ଜନ୍ ଠାକୁର୍
ଧଇନ ଆବେନାଃ ସୁଗାଲ୍ ସିର୍ଜନ୍ ,
ଉଡୁଃ କାଇଁ ସେଟେର୍ ଧାଲିତାନା
ନେ ସିର୍ଜନ୍ ଚିମିନାଂ ଜିଦାନ୍ । .....(୧)

ଆତାଲ୍ ପାତାଲ୍ ଅତେ ସିର୍ମା
ସିଙ୍ଗି ଚାଣ୍ଡୁଃ ଇପିଲ୍ ବାରାବାରିଃ,
ଜେଟେ ଲଲ ହୟେ୍ଦା ଗାମା
ଧଇନ ଆବେନାଃ କାରିଗରି ।.....(୨)

ତେୟ୍ଦାର୍ ତାଦା ବି'ର୍ ବୁରୁ ଝାର୍ନା
ସାଗୁଆ ସୁଗାଲ୍ ଦାରୁ ପୁନୁର୍ ,
ଅରନ୍ ବରନ୍ ବା'ଆ ଜ'ଅ ଲଃ
ଚେଣେ ଚୁପୁରିଆଃ ଦୁରାଂ ସୁ'ର୍ । .....(୩)

ଆମାଃ ବିନୁରେ ଦାରୁ ଦାଲାରେ
ସାକାମ୍ ରୁଡାଃ କା' ହେଲଆ,
ଆମାଃ ବିନୁରେ ଗାଡା ଝାର୍ନାରେ
ଦାଃଆ କା'ଆ ଲିଙ୍ଗି ଧାଲିଅଞ୍ଜା । .....(୪)

ସିଙ୍ଗି ଲେକାଗା ଆମେମ୍ ତୁ'ରଆ
ଦାଃଆ ଲେକାମ୍ ଜର'ଆ ଆମ୍ ,
ଅତେ ରିମ୍ଜିଲ୍ ସବେନ୍ରେ ଆମ୍ଗେ ମେନାଃମେ
ମେଦ୍ତେ କା'ଲେ ଲେଲ୍ ଧାଲିଆଜାମା ।.....(୫)

ମେଦ୍ ମେନାଃତେ କା'ଲେ ଚିନାଜାମା
ଆନ୍ଧା ମାନ୍‌ମି ନେ ସଂସାର୍‌ରେ,
ଆମ୍ ମେନାଃମେ ତେ କା'ଲେ ଠ'ଅର୍ ତାମା
ଆତୁତାନାଲେ ଦୁକୁ ଦରେୟାରେ ।.....(୬)
ଖାଣ୍ଡିଆ ଜୀବନ୍ ଆଧା ଦିନ୍ ନାତେନ୍
ନେ ମାୟା ସଂସାର୍ ରେୟାଃ ମରମ୍,
ଠ'ଅରେ ଠ'ଅରେ ତେ ଖାରାପ୍ କାମିରେ
ଦେୟା ଜାଦାଲେ ଗିୟୁଃ ସରମ୍ ।.....(୭)
ଦୁକୁରେ ଦଲେ ପାନ୍ତି ଦାଣାମେୟା
ଦୁକୁମ୍ ଦୁ'ର୍ ଗିଡି'ୟା ମେନ୍ତେ,
ସୁକୁରେ ଦଲେ ରିଳିଂମେୟା
ରଂ ରାସିକାରେ ଡାବୁରାକାତେ ।.....(୮)
ଆତୁ ତାନାଲେ ସମାୟ ଗାଡାରେ
କା'ଲେ ନାମ୍‌ଜାଦା ସାହାରା,
ଅଆର୍ ତାଲେମେ ସିର୍ଜନ୍ ଠାକୁର୍
କା'ଲେ ମୁଡିଜାଦା ପଏରା ।.....(୯)
ଆମ୍‌ଗେ ଏଙ୍ଗା ତାଲେ ଆପୁୟୋ ଆମ୍‌ଗେ
ତେୟାର୍ ତାଦାମ୍ ମାୟା ସଂସାର୍,
ଆମ୍ ହାଗା ତାଲେ ମିଶିୟୋ ଆମ୍‌ଗେ
କା'ଲେ ରିଳିଂୟା ଆମ୍‌କେ ସୁସାର୍ ।.....(୧୦)
ଇକା ତାଲେମେ ଦାୟା ତାଲେମେ
ଅମାତାଲେମ୍ ଜୀ'ଇରେ ଦେଙ୍ଗା,
ଆବେନାଃ କାଟା ସୁବାରେ ଆଲେୟାଃ
ଉଲ୍‌କୁଡୁବୁଲ୍ ଜୀବନ୍ ଡଙ୍ଗା ।.....(୧୧)

କେଳା

ବାଗେ କାତେ
ହାଣ୍ ଆଳିଶା
ଜାତି ସୁସାର ରେଗା
ମାଣାଂଏନ୍‌ମେ ମଶା
ରେ ମୁଣ୍ଡା ହନ୍
ହେତାଃଏମେ ମଶା
ଇୟାମ୍ ତାନାଃ ଗା
ଜନମ୍ ହାସା ।.....୧
ଜନମ୍ ହାସା
ଜନମ୍ ଜାଗାର୍ ମୁଡି
ଦାୟା ମେନାଃ ରେ ଦ
ଜୀବନ୍‌ରେ ହୁଡିଃ
ଜତ ମୁଣ୍ଡା ହନ୍ କକେ
ଜାଗାର୍ ସାଡି
ଆଚୁନ୍ କାବୁ ସୁସାର୍
ଆୟମ୍ କେଦ୍ ଘା'ଡି ।.....୨
ହିଜୁଃ ସେନଃ ତାନା ଗା
ନିଦା ସିଙ୍ଗି
ଯେତାୟ କେୟୋ ଗା କାଃ
ହର ତାଙ୍ଗି
କା' ଯକା କାତେ
ଦଙ୍ଗୁଃଇ ସାଲାଙ୍ଗି

ସମାଜ ସୁସାର୍‌ରେ
ଖିଲୁନ୍‌ କାବୁ ସାଙ୍ଗି ।.....୩
ଯତ କାମି କରେ
ଏମନ୍‌ ତେମନ୍‌
ସମାଜ କାମିରେ
ମେନାଗା ମା'ନ୍‌
କିସାନ୍‌ ହଳ ଚି ଗା
ରେଙ୍ଗଃ ଜାନ୍‌
ନିଆଁ ଗେଗା ସମାଜରେ
ମାରାଂ ଦାନ୍‌ ।.....୪
ହଳିଆଃ ଲେଲ୍‌ ତେ
କାଚିମ୍‌ ହାୟା ତାନା
ମୁଣ୍ଡା ହନାଃ ଚି
ମୁଡି ବାନଃ ଯାନା
ତାଲା ଦାଃଆରେ ଗା
ଜାତି ଡାବୁରା ତାନା
ବେରେଲ୍‌ ହଳମ ରେ ଚି
ବାନଗା ଭାବାନା ।.....୫
ଦିଶୁମ୍‌ ରେଗା ଯତକ
ମାଣାଂ ଯାନା
ମୁଣ୍ଡା ହନ୍‌ କ
ରେକା ତାନା ଆନାଥାନା
ଯତ ଜାତିକ
ଜୁଲ୍‌ ରାକାବ୍‌ ଯାନା

ମୁଣ୍ଡା ହଳ୍ଲରେ ଚି
ଲଲ ବାନଃଯାନା ।.....୬
ତାଙ୍ଗି ନାଗେନ୍ ହାଗା
ବାନଗା ବେଳା
ଖୁଡିଲ୍ ଉଡୁଂଏପେ
ହରାତେ ସେକେଳା
ମୁଣ୍ଡା ସମାଜ ଦାରୁରେ
ଆବୁଗେ ଦାଳା
ନିଆଁ ଗେ ଯତ କକେ
ହଣ୍ଡଃଏ ତାନ୍ କେଳା ।.....୭
ଜିଦ୍ ଜୀବନ୍ ତିସିଂ ମେନାଃ
ଗାପାରେ ବାନଗା
କା' ଧାଳିଅଓ୍ୱା ଟେକାଅ
ତିମ୍ତାଂ ସେନଗା
ଆଲଚିରେମ୍ ଅମେୟା
ହାଗା ଜୀଇରେ ଦଗା
ସୁସାର୍ କାତେ ଦଅତାମ୍
ସମାଜରେ ଯାଏଗା ।.....୮
ଦିନ୍ଗେ ହିଣ୍ଡାଲ୍ ଗା
ଦିନ୍ଗେ ହରକତ
ମୁଣ୍ଡା ହନ୍ କ
ରେଙ୍ଗଃ ଗେୟାବୁ ଯତ
ଇତୁଆ ନାବୁନ୍ ଗା ଜୀବନ୍
ଦୁକୁ ଗେୟା ତ

ଠ'ଅରେୟାବୁନ୍ ମୁସିଂ
ଇନା ସାର୍ତେ ଗେୟା ତ ।.....୯
ଆମ୍ ତାଃରେ ମେନାଗା
ସବେନ୍ କଆଃ ଆଶା
ଆମେମ୍ ପାର୍କାୟା
ମୁଣ୍ଡା କଆଃ ଦଶା
ରେ ମୁଣ୍ଡା ହନ୍
ହେତାଃଏମେ ମଶା
ଇୟାମ୍ ତାନାଃଗା
ଜନମ୍ ହାସା ।.....୧୦

ଜୟ ମୁଣ୍ଡାରୀ

ଆଇଁଆଃ ହାତୁ

ହାତୁଟା ଆଇଁଆଃ ହୁଡ଼ିଂ ଗେୟା
ଲୁତୁମ୍ ଟା ଆୟାଃ ମାରାଂ
ଧାର୍‌ତି ଗଟାରେ ସୁଗାଲ୍ ଗେୟା
ଯତକ ତେୟାଃ ଦାରାଂ ।.....(୧)

ଦାରୁ ପୁନୁରୁ ବାଆ ଯଅତେ
ପେରେଗାକାନା ଗଟା
ମହକାଅ ତାନା ବାଆ ସଆନ୍ ତେ
ପିଳି କୁନ୍ଦୁଳି ଲାଠା ।.....(୨)

ହାତୁ ଆତମ୍ ବୁରୁ ସଙ୍ଗାରେ
ଝାର୍‌ନା ଲିଙ୍ଗି ତାନା
ଚିମିନ୍ ସୁଗାଲ୍ ଦାଃଆକ ନୁଁଏରେ
ଲେଲଆକ କୁଲାବାନା ।.....(୩)

ଦାଳାତେ ଦାଳା ଆପିର୍ ବାଳା
ସୁଗାଲ୍ କ ଲେଲଆ ଚେଣେ
ବା'ଆ ତେ ବା'ଆ ଆପିର୍ ବାଳା
ହୁରୁମ୍‌ସୁକୁ ରେଣେ ରେଣେ ।.....(୪)

ହାତୁ ଟଲାରେନ୍ ହାତୁ ହଳକ
ମଦ୍‌ଗେ ତାକ ମ'ନ୍
ହାଟିଆ ଧୂଳାରେ ଇନୁମାଃକ
ଲୁସୁପୁଣ୍ଡୁତାନ୍ ହନ୍ ।.....(୫)

ଆଂ ଜାନ୍‌ରେ ହାଟିଆ ଧୂଳା

ସୁନୁମ୍ ସାସାଂ ଲେକା,

ଇପାୟାଃ ଇପାୟାଃ ଗିଟିଲ୍ ଅଳାଃ

ସରଗ ସୁକୁ ଲେକା ।.....(୬)

ନାଲ୍‌କା ହାସା ବ'ଅର୍ କନେୟା

ଗିଟିଲ୍ ଇଲି ମାଡି,

କନେଆଃ ମା' ବାଆ ଚୁମାଣେୟାଃ

ନାଲ୍‌କା ହାସା ବ'ର୍ ଗାଡି ।.....(୭)

ହାତୁ ମୁଡିରେ ମେନାଃଗିଆ ଗା

ହାତୁ ସୁଗାନ୍ ଠାକୁରାଣୀ,

ପରବ ପୁନାଇଁ ହନର୍ ଗିଆଃ ଗା

ସାଦମ୍ ତାୟାଃ ମାଣି ମାଣି ।.....(୮)

ହାତୁ ମୁଡିରେ ଇସ୍କୁଲ୍ ଅଳାଃ

ହନ୍ କ ସେନାଃ ଅଲ୍

ସିଙ୍ଗି ହାସୁର୍ ସୁସୁନ୍ ଆଖାଲା

ସାଡିଅଓ୍ଵା ଦୁମାଂ ଢ'ଲ୍ ।.....(୯)

ଢ'ଲ୍ ଦୁମାଂ ରୁ'ଉ ସାଡି ଜାନ୍‌ରେ

ଆନ୍ଦୁକାଲଆ ଟଲା ହାତୁ ;

ଇନା ଲଃଡେ ସୁଗାନ୍ ଆୟମଆ

ଟୁଇଲା ବାନାମ୍ ରୁତୁ ।.....(୧୦)

ଆଖାଳା ତାଲାରେ ଢ'ଅଲେଃ ରୁ'ଉ-ୟାଃ
ଇକୁଲୁମ୍ କାତେ ସାକିଂ ଆବା
ରୁ'ଉ ଆୟମ୍ତେ ହାଉଳି ସାକିଂ ମାଆ
ସୁସୁନାଃ ହମାଃ ଥାବାଃ ।.....(୧୧)
ହାତୁଟା ଆଇଁଆଃ ଜୀବନ୍ ଧନ୍
ମନେ ଜୀବନ୍ ଥଲାକାନା
ହାସା ଆର୍ ଧୂଳା ସୁନା ସାମଣଂ
ରାସିକା ଛାନ୍ଦାଅଞ୍ଜାକାନା ।.....(୧୨)
ରାସିକା ସୁଗାଲ୍ ହାତୁ ଆଇଁଗାଃ
ଆମ୍କେ ଯତ ତେଲେ ସୁସାର୍
ଆମ୍ଗେ ଆପୁ ଆମ୍ଗେ ଏଙ୍ଗା
ତେଲାତାମ୍ ଆଲେୟାଃ ଜଆର୍ ।....(୧୩)

ଲାଗା ଜାନାମ୍ ଚି ହୋ ମୁଣ୍ଡା

ଜାତି ରେୟାଃ ଭାରା ଗଃଅ କାତେ ତାରା
ସେନ୍‌ତାମ୍ ହୋ, ମୁଣ୍ଡା ହାଗା,
ଦୂ'ର୍ ଗେୟା ହରା ସେଟେରେମ୍ ଡେରା
କା' ଜିରାଓ କାତେ ଲାଗା-ତଗା ।.....(୧)

ନୁବାଃ ଗେୟା ନିଦା ହରା କା' ସିଦାଃ
ଢଡା ଢିପା ଗେୟା ଗଟା,
ବସଃ କାତେ ମେଦ୍-ଦାଃ ଉଦ୍ କାତେ ଉଲି-ଦାଃ
ଚାଣ୍ଡାଂ ମାଣାଂଏମ୍ କାଟା ।.....(୨)

ଜୀ'ଇ ରେୟାଃ ଜାଲା ଉଡୁଃ କାତେ ମାଲା
ଟୁଣ୍ଡାଂ ରାକାବେନ୍‌ମେ ମସା,
ବୁଗି ଯୁଦା ସାଲା ବାଗେ କାତେ ଏଲା
ରାକାବେମ୍ ମୁଣ୍ଡାରୀ ଭାଷା ।.....(୩)

ଆଲମ୍ ଉଡୁଗଃ ଆଲମ୍ କିଟିଲଃ
ଆଲମ୍ ଲାତାରେୟା ମ'ନ୍ ,
ଆଲମ୍ ଆଳିସାଃଅ ଆଲମ୍ ବିସିକାଲଃ
ଦେଙ୍ଗା'କମେ ମୁଣ୍ଡା ହନ୍ ।.....(୪)

ବି'ର୍ ହନ୍ କାତେ ଜୀବନ୍ ବରତେ
ଉକୁନାମ୍ ଚି ରେ ଆମ୍ ,
ଦିଶୁମ୍ ଦିଆଁତେ ଜାତି ନାଗେନ୍‌ତେ
ପିନ୍ତାରେମ୍ ଆମାଃ କୁଳାମ୍ ।.....(୫)

ତାଇକାତେ ଯତ ବାନଗା ମତ

ଆଦାକାନା ରେଦ୍ ଗୁଟା,

ଆବୁମାନ୍ ଗେ ତ ଆଦ୍ୟାଦାବୁ ତ

ସିପିଂତାଦାବୁ ହଳଆଃ ଜୁଟା ।.....(୬)

ଇସୁଗେ ସୁଗାଳା ମୁଣ୍ଡାକଓାଃ ଆଖାଳା

ରାସିକାତେ ପାରିଳିଲେନା,

ମେନାଗା ଜାଙ୍ଗାଳା ଆବୁବୁ ହେଙ୍ଗେଳାଃ

ସିଦା ରେୟାଃକ ଅକତେଯାନା ।.....(୭)

ଚାଙ୍କି ଉଡୁଂଆଃମେ ତାୟମ୍ ଯାନାମେ

ଆମ୍ ଦାରାଂ କୁଲା ହନ୍ ,

ହରା ଉଦୁବାକମେ ସୁତୁଃ ଇଦିକମେ

ଆମ୍ ଦାରାଂ ଜାତିରେନ୍ ଧନ୍ ।.....(୮)

ଉଡୁଃକାତେ ତରାଂ ନାମଃଗେୟା ଦାରାଂ

ଜୀବନ୍‌ରେ ମୁସିଂ ସୁକୁ ,

ମୁଣ୍ଡା ହନାଃ ଗେରାଂ ଜୀ'ଇ ବିନ୍ତି ଦୁରାଂ

ଆୟୋମେ ଗେୟାଃ ମୁସିଂ ଦୁକୁ ।.....(୯)

ସିମ୍ ରାଃଆ କେଦାଃ ଆଂଅଓାଃ ନିଦା

ତୁରଆଃ ସୁଗାଳ୍ ସିଙ୍ଗିଂ,

ଚିମିନ୍ ଦୁକୁଲେଦା ବାଧାମ୍ ନାମ୍‌ଲେଦା

ହାପେଅଓା ମେଦ୍-ଦାଃ ଲିଙ୍ଗିଂ ।.....(୧୦)

ଧାର୍‌ତି ଆଲା ଯାନା

ଅତେ ଦିଶୁମ୍‌ଟା ନୁବାଃଗେୟା
ରିମ୍ପିଲ୍‌ଟା ଗଟା ଆଲା,
ଚିମିନ୍‌ ସୁଗାଲ୍‌ ସାଜାଅଞ୍ଚାକାନା
ସରଗରେ ଇପିଲ୍‌ ମାଲା ।.....(୧)

ହେନ୍ଦେ ଘୁଟୁଘୁଟୁ ପୁରୁବ୍‌ ଦିଶା
ରାଙ୍ଗା ରାଙ୍ଗା ଇଦିତାନା,
ଚାଲାବ୍‌ ଚୁଲୁବ୍‌ ଇପିଲ୍‌ କକ
ଉକୁ ଉକୁ ଇଦିନ୍‌ ତାନା ।.....(୨)

ବାସା ତୁକାରେ ଚେଣେ ଚୁପୁରି
କିଟିଲ୍‌ ବିରିଦ୍‌ ଯାନା,
ହୁଆପାପା କ ରେକାନ୍‌ ତାନା
ଅକୟ ହିଜୁଃତାନାଃ ।.....(୩)

ବା'ଆ ଦାଳାରେ ସୁଗାଲ୍‌ ବା'ଆ
ରୁ'କୁ ରୁକୁ ତାନା,
ଦୁରାଂ ସୁ'ର୍‌ତେ ଚେଣେ ଚୁପୁରିକ
ଆତାଂ ଦାରୋମ୍‌ ତାନା ।.....(୪)

ମାଣି ମାଣିତେ ଆପାଲ୍‌ ଯାନା
ହେନ୍ଦେ କଆସି ଜାଟି,
ମାଣି ମାଣିତେ ରାକାବ୍‌ ତାନାଃ
ରାଙ୍ଗା ଗେୟାଃ ଲିଟି ଲିଟି ।.....(୫)

ଅକୟ୍ଟ ଦ ଗା ସାଜାଅତିୟାଃ

ଲେଲଃତାନାଃ ନାକା ନାକା,

ଯେମାନ୍ ଧାର୍‌ତି ଏଙାଃ ମଲଂରେ

ରାଙା ଟିକିଲି ଲେକା ।.....(୬)

ହନ୍‌ଗାଣାକ ସାମ୍ଲିନ୍ କାତେ

ନୁବାଃ ସେନଃ ତାନାଃ,

ସିଙି ବଙା ହିଜୁଃତାନାଃ

ଧାର୍‌ତି ଆଲା ଯାନା ।.....(୭)

ମାଣି ମାଣିତେ ଆଟେଦ୍ ଯାନା

ବାଲେଃ ଏତାଂ ଜେଟେ,

ବା'ଆ ରାସେରେ ହୁରୁମ୍‌ସୁକୁ

ରେକାନ୍ ତାନାକ ଲେଟେପେଟେ ।.....(୮)

ତାସାଦ୍ ବା'ଆରେ ଶିଶିର୍ ଟୋପାଃ

ଟଃଅ କାତେ ଜେଟେ ଲଲ,

ଝଲକାଓ୍ଵ ତାନା ଚିମିନ୍ ସୁଗାଲ୍

ଗହଣାକ ଲେକା ଝଲମଲ ।.....(୯)

ଆତୁର୍ ତାନା ହେଲେମ୍ ସିବିଲ୍

ବା'ଆ ଯ'ଅ ରେୟାଃ ସଆନ୍ ,

ଚେଣେ ରାଃଆତେ ଆନ୍ଦୁକାଲ୍ ତାନା

ବି'ର୍ ବୁରୁ ବା'ଆ ବାଗାନ୍ ।.....(୧୦)

ସିର୍ଜନ୍ ବଙ୍ଗାଃ
ସିର୍ଜନ୍ ତାମାଃ
ରାସିକା ସୁଗାଲ୍
ନେ ଧାର୍‌ତିରେ,
ହଲ୍ଲ ଜୀବନ୍
ସୁଗାଲ୍ ଆମାଃ
ଭାଇଗୋ ମେନାଃ
ସାମଣଂ ତି'ଇରେ ।.....(୧)
ଆଲମ୍ ଉଡୁଗେନା
ହୁଡିଂ ମେନ୍ତେ
ମେନାଃ ଗିୟା ଗା
ସିର୍ଜନ୍ ବଙ୍ଗା,
ଆଲମ୍ ମରୟେଃନା
କା' ଧାଲିଅଃ ମେନ୍ତେ
ଅମାମେୟାଃ ଗା
ଠାକୁର୍ ଦେଙ୍ଗା ।.....(୨)
ଆମାଃ ଚି ଗା ମୟଦ୍
ବାନଗା ମୁଡି
ତାଇକାତେ ଚି
ମେନାଃମେୟା ସାମା,
ମେଦ୍ ମେନାଃ ରେ ଦ
ଲେଲେମେ ହୁଡିଃ
ଦିକୁ ପୁସିକ
ତାୟମ୍ ଜାମା ।.....(୩)

ଚିମିନ୍ ଦିନ୍ ଅଡଃମ୍
ତାଇନା ନେକା
ଜୀ'ଇ ହିଣ୍ଡାଲ୍
ହରକତ୍ କାତେ,
ହ'କ୍ ତାମାଃକ
ରେଃଏ ଚାବାକେମା
ଉକୁଆ କାନାମ୍
ଜୀବନ୍ ବରତେ ।.....(୪)
ତାଇକାତେ ଯତ
ତବୁ ହରକତ
ହିଣ୍ଡାଲ୍‌ତେ ଦିନ୍
କ ସେନଃ ତାନା,
ଠ'ର୍ କାତେ ଯତ
ଆବୁ ହଳକ ତ
ବାଇୟା କାନାବୁ
ବି'ର୍ ରେନ୍ ବାନା ।.....(୫)
ଅଲ୍ ପଢାଅରେ ଚା
ବୁଦ୍ଧି ଅମନଆ
ଦିଶୁମ୍‌ରେ ଗା
ଚେତାନଆ ବଃଅ,
ସିର୍ଜନ୍ ଠାକୁର୍ ଦ
କାଃଆ ବାଇତାମାଃ
ଦିକୁପୁସି କଓଃ
ବୁଗୁଚା ଗଃଅ ।.....(୬)

ଲିଙ୍ଗି ପାରମଆ
ସାୟ୍ ସମାୟ୍ ଚିମ୍ତୁଃ
କା' ସିବିଲଆ
ମଚାରେ ଲାନ୍ଦା,
ସମାୟ୍ ଗାଡାରେ
ବା'ଆନଆ ଚିମ୍ତୁଃ
ଥଲେୟ୍ଯାମ୍ ଚି
ଇମ୍ତାଂ ବାନ୍ଦା ।.....(୭)
ଅଲ୍ ବାନଃରେ
ସେନ୍ ହରାରେ
କାମ୍ ଚାଣ୍ଡାଂ
ଧାଳିଆଃ କାଟା,
ମେଦ୍ ତାଇକାତେ
କାମ୍ ଲେଲ୍କେରେ
ହିଳି ଯାନାମ୍
ଜୀବନ୍ ଟା ଗଟା ।.....(୮)
ଚେଣେ ଚୁପୁରି ଚି
ଚାରାକ ନାମେୟ୍ୟା
ଆବୁରୁଂ ତାରେ
ଆକଆଃ ବାସାରେ,
ଆଃଏତେ ଗେ ହାଗା
ଜେତାଃ କା' ନାମଆ
ସାମଣଂ ଉକୁଆକାନା
ନେ ହାସାରେ ।.....(୯)

ଇଲି ଆର୍‌କି କ
ନୁଁ ତାରେ ସେନାଂ
ଢ'ଲ୍ ଲେକା
ମଚା ସାଡିଅଓ୍ୱା,
ହଲ୍ଲ ଟାକେ ଚି
ଉଡୁଃ ତାଦାମେ ଏନାଂ
ସୟା ଖ'ତ୍
କରେୟାଃ ଗାଡିଆ ।....(୧୦)
ହଲ୍ଲ ବୁଗି ଗେରେ
ଯତ ବୁଗି ଗେୟା
ମନେ ତାଇନା
ଛନେ ଛ'ନ୍,
ଇଲି ଆର୍‌କିତେ
କା'ବୁ ଖାରାପେୟା
ହଲ୍ଲ ହେକେ
ସାମଣଂ ଧ'ନ୍ ।.....(୧୧)

ଜନମ୍ ଏଙ୍ଗା

ଜଆର୍ ଜଆର୍
ଜନମ୍ ଏଙ୍ଗା
ଆମ୍‌ଗେ ଆଇଁଗାଃ
ମାରାଂ ବଙ୍ଗା,
ନିରାଲ୍ ନିଚାଲ୍
ଆମ୍‌ଗେ ମାଆ ଗଙ୍ଗା
ଆମାଃ ଦାୟାରେ
ତାଇଁ ଜୀବନ୍ ଡଙ୍ଗା ।.....(୧)
ରାସିକା ସୁଗାଳ୍
ଆମାଃ ଦୁଲାଳ୍
ସୁସାର୍ ଗା ଆମାଃ
ଅତି ହେମାଳ୍
ଆମାଃ ଜୀ'ଇ ମନେ
ଇସୁଗେ ନିରାଲ୍
ଆମ୍ ବିନୁରେ ଆକାଲ୍ ବାକାଲ୍
ଦାୟା ତାମାଃ ଅତି ରେୟାଳ୍ ।.....(୨)
ଅଳାଃ ରେନିଃ ଆମ୍
ମାରାଂ ଠାକୁରାଣୀ
ଆମାଃ କାଟାରେ
ଆଇଁଆଃ ଜୀବନ୍ ନାଣି
ଯତନ୍ ତେମ୍ ହାରାଲିଂଆଁ
ମାଣି ମାଣି
କାଇଁ ହାଲ୍ ଧାଳିଆଃ
ମାଆ ଆମାଃ ରିଣି ।.....(୩)

ଆମାଃ କୟଂ ମାଆ
ସାମଣଂ ଝୁଲା
ସାଜାଅ ରାକାବ୍
ତିଆଁମ୍ ଆଲାଦୁଲା,
ହାରା ନାଗେନ୍ ଆମାଃ
ତଆଇଁ ନୁଁ-ଲାଃ
ଆମାଃ ଦିଆଁତେ ଗା
ସେନେଇଁ ଇତୁଲାଃ ।.....(୪)
ରିଳିଂ କାତେଗା
ରେଙ୍ଗେଃ ତେତାଂ
ଜି'ଲାଃ ତାଦାମ୍ ଗା
ଜେଟେ ରାତାଂ,
ଆଇଁ ନାଗେନ୍ ଦୁଲୁମ୍
ତାମାଃ ଏତାଂ ଏତାଂ
ଆଇଁ ନାଗେନ୍ ତେ ମାଆ
ଗଟା ତି'ଇମ୍ ଆତାଂ ।.....(୫)
ହା'ସୁ ରୁଆ ରେୟୋ
ଜୁରୁ ପୁଟୁ
ରେୟାଲ୍ ରାବାଂ ରେୟୋ
କୁଟୁ କୁଟୁ,
ଦାଃ ଗାମା ରେୟୋ
ସୁରୁ ସୁଟୁ
ଜମେୟାଃମ୍ ଅମାଲିଂଆଁ
ଚାଟୁ ଚାଟୁ ।.....(୬)

ବାନଃ କଆ ଦିଶୁମ୍‌ରେ
ଆମାଃ ଜକା
କା' ସମାନଆ
ଆମ୍ ଲଃ ସାମଣଂ ଟାକା,
ଆମ୍ କା'ରେ ଜୀ'ଇ ଦ
ରେକାଅଞ୍ଚା ଆକାସାକା
କାଇଁ ନାମ୍ କଞ୍ଚା ଗା
ମାଆ ଅଡଃ ଆମ୍ ଲେକା ।.....(୭)
ଯତ ରେୟାଃ ଦୁଲାଲ୍
ଆମ୍‌ଗେ ତରାଂ
ଜି'ଇଲାଃ ଲେଦାମ୍ ଆଇଁଆଃ
ଆଳିସା ଗେରାଂ,
ଆଜମ୍ ଲିଂଆଁମ୍ ଆଇଁକେ
କୟଂରେ ଦାରାଂ
ଆୟୋମ୍ ଇଚି ଲିଂଆଁମ୍
ଚାଃଉ ମାମୁଁଆଃ ଦୁରାଂ ।.....(୮)
ଏଙ୍ଗା ଲୁତୁମ୍ ତେୟାଃ
ବାନଗା ସିବିଲ୍
କା' ମାରାଂଆଃ ଆଃଏ ତେୟାଃ
ଅତେ ଆର୍ ରିମ୍ପିଲ୍ ,
ଆମାଃ ଆନ୍‌ଚଲ୍ କାନି
ଅଡିଗେ ଇବିଲ୍
ଏଙ୍ଗା ତେୟାଃ ହୁଡିଂଆଃ
ଚାଣ୍ଡୁଃ ଇପିଲ୍ ।.....(୯)

ଜନମ୍ ଏଙ୍ଗା
ଜନମ୍ ଭାଷା
ଯତ ତେୟ୍ୟାଃ
ଇସୁଗେ ବେ'ସାଃ,
ଜନମ୍ ହାତୁ
ଜନମ୍ ହାସା
ସରଗ ସମାନ୍
ଜନମ୍ ବାସା ।.....(୧୦)

ବୁରୁ ସଙ୍ଗା

ଲିଙ୍ଗି ତାନା ବୁରୁ ଗାଡା ଝାର୍‌ନା
ଦୁରାଂ କାତେ କୁଲୁ କୁଲୁ,
ଅଡଃ ଦୁରାଂ ତାନାଃ ବୁରୁ ସଙ୍ଗାରେ
ବି'ର୍ ଚେଣେ କୁକୁଲୁ କୁଲୁ ।....(୧)

ବୁରୁ ସଙ୍ଗାରେ ହାସୁରଃ ବେଳା
ସିଙ୍ଗି ହାସୁରଃ ଜୁରୁ ଜୁରୁ,
ଲିଙ୍ଗି ତାନା ବୁରୁ ଗାଡା ଝାର୍‌ନା
ଦୁରାଂ କାତେ କୁଲୁ କୁଲୁ ।....(୨)

ବା'ଆ ସଆନ୍ ଗଟା ମହକାଓ୍ୱ ତାନା
ହୁୟୁର୍ ହୁୟୁର୍ ହୟୋତାରେ,
ଭମରା କଓ୍ୱାଃ ଦୁରାଂ ଆୟୋମଃ
ବା'ଆ ରାସେ ଚେପେଃତାରେ ।....(୩)

ହେର୍‌ମେଦ୍ ଦିପିଲ୍ କାଳାସା
ଧିରି ଡାଡି ଦାଃଆ ଆଗୁ,
ବୁରୁ ଆତମ୍ ହାତୁ ସଳପରେ
ଧାଙ୍ଗିଳି କଓ୍ୱାଃ ସେନଃ ହିଜୁଃ ।.....(୪)

ବୁରୁ ସଙ୍ଗା ବା'ଆ ଗାଜାଳାରେ
ରାଙ୍ଗା ଫୁଣ୍ଡି ବା'ଆ ଆଲା'କାନା,
ବା'ଆ ଦାଳା ଆର୍ ବା'ଆ ନାଣିରେ
ଚେଣେ ହନ୍ କ ଝୁଲାନ୍ ତାନା ।.....(୫)

ଅରନ୍ ବରନ୍ ବା'ଆ ଯ'ଅ ରେ
ରାସେକ ସୁବୁର୍ ସୁବୁର୍ ,
ବା'ଆ ରାସେକ ଚେପେଃ ତାନ୍‌ରେ
ଆୟୋମଆ ଭମରାଃ ଦୁରାଂ ସୁ'ର୍ ।.....(୬)
ଦୁରୁ ସଙ୍ଗାରେ ସୁଗାଲ୍ ଲେଲଃ
ଉରିଃ ମେରମ୍ ଗୁପି ପଲେୟା,
ତିମିନ୍ ସୁଗାଲ୍ ଆୟୋମଓ୍ୱା ଗାତିଂ
ରୁତୁ ନରଂ ତାରେ ମେରମ୍ ଚଲେୟା ।.....(୭)
ଦୁରୁ ସଙ୍ଗାରେ କୁଇଲି ରାଗେ
ଆୟାଃ ଜୀବନ୍ ବିକଲିତେ,
ଝାରନା ଲିଙ୍ଗି ତାନା ଦୁରାଂ ଦୁରାଂତେ
ଆୟାଃ ଜୀବନ୍ ରାଲେଃୟା ମେନ୍ତେ ।.....(୮)
ଝାରନା ଆତମ୍‌ରେ କେନ୍ଦେରା ସାଡି
ମନେ ଗେ ଛାନ୍ଦାଅ ତାନା,
ଚେଣେ ଚୁପୁରି କଓ୍ୱାଃ ଦୁରାଂତେ
ବି'ର୍ ବୁରୁ ଆନ୍ଦୁକାଲ୍ ତାନା ।.....(୯)
ସାଗୁଆ ଲାହାରି ହେଲେକାଓ୍ୱ ତାନା
ଦଳେତେ ଦାରୁ ପୁନୁର୍ ,
ବା'ଆ ସଆନ୍ ଦ ମହକାଓ୍ୱ ତାନା
ହୟୋତେ ଲୁପୁର୍ ଲୁପୁର୍ ।.....(୧୦)

सुगाल् सिर्जन्

धइन धइन सिर्जन् ठाकुर्
धइन आबेनाः सुगाल् सिर्जन् ,
उडुः काइँ सेटेर् धालिताना
ने सिर्जन् चिमिनां जिदान् ।.....(१)
आताल् पाताल् ओते सिर्मा
सिङ्गि चान्डुः इपिल् बाराबारिः ,
जेटे लोलो हयो गामा
धइन आबेनाः कारिगरी ।....(२)
तेयार् तादा बिर् बुरु झारना
सागुआ सुगाल् दारु पुनुर् ,
ओरोन् बोरोन् बाआ जोअ लः
चेणे चुपुरियाः दुरां सुर् ।.....(३)
आमाः बिनुरे दारु दालारे
साकाम् रुडाः का हेलोआ,
आमाः बिनुरे गाडा झारना रे
दाःआ का लिङ्गि धालिअआ ।.....(४)
सिङ्गि लेका गा आमेम् तुरआ
दाःआ लेकाम् जरोआ आम् ,
ओते रिम्बिल् सबेन् रे आम् गे मेनाःमे
मेद् ते काले लेल धालिआ जामा ।.....(५)

मेद् मेना:ते काले चिनाजामा
आन्धा मान्मी ने संसार् रे,
आम् मेना:मे ते काले ठर् तामा
आतु तानाले दुकु दरेयारे ।.....(६)
खान्डिआ जीबन् आधा दिन् नातेन्
ने माया संसार् रेया: मरम्
ठअरे ठअरे ते खाराप् कामिरे
देया जादाले गियु: सरम् ।.....(७)
दुकुरे द ले पान्ति दाणामेया
दुकुम् दुर् गिडिया मेन्ते,
सुकुरे द ले रिळिंमेया
रं रासिकारे डाबुरा काते ।.....(८)
आतु तानाले समाय गाडारे
काले नाम् जादा साहारा,
अआर् तालेमे सिर्जन् ठाकुर्
काले मुडि जादा पएरा ।.....(९)
आम् गे एङ्गा ताले आपुयो आम् गे
तेयार् तादाम् माया संसार् ,
आम् हागा ताले मिशियो आम् गे
काले रिळिंया आम्के सुसार् ।.....(१०)
इका तालेमे दाया तालेमे
अमा तालेम् जीइ रे देंगा,
आबेना: काटा सुबारे आलेया:
उल्कु डुबुल् जीबन् डङ्गा ।.....(११)

केला

बागे काते
हाण् आलिशा
जाति सुसार् रेगा
माणांएन्मे मशा
रे मुन्डा होन्
हेता:एमे मशा
इयाम् ताना: गा
जनम् हासा ।.....(१)
जनम् हासा
जनम् जागार् मुडि
दाया मेना: रे द
जीबन् रे हुडि:
जोतो मुन्डा होन् कोके
जागार् साडि
आचुन् काबु सुसार्
आयोम् केद् घाडि ।.....(२)
हिजु: सेनो: ताना गा
निदा सिङ्गि
जेताय् केयो गा का:
होरो ताङ्गि
का जोका काते
दुंगु:इ सालांगि

समाज् सुसार् रे
खिलुन् काबु सांगि ।.....(३)
जोतो कामि कोरे
एमन् तेमन्
समाज कामिरे
मेनागा मान्
किसान् होलो चि गा
रेंगेः जान्
निआँ गेगा समाजरे
मारां दान् ।.....(४)
होलोआः लेल् ते
काचिम् हाया ताना
मुन्डा होनाः चि
मुडि बानोः जाना
ताला दाःआ रे गा
जाति डाबुरा ताना
बेरेल होलोमो रे चि
बानोगा भाबाना ।.....(५)
दिशुम् रे गा जोतो को
माणां जाना
मुन्डा होन्को
रेका ताना आनाथाना
जोतो जातिको
जुल् राकाब् जाना

मुन्डा होल्मो रे चि
लोलो बानो:जाना ।.....(६)
ताङ्गि नागेन् हागा
बानोगा बेला
खुडिल् उडुंएपे
होराते सेकेला
मुन्डा समाज दारुरे
आबुगे दाला
निआँ गे जोतो कोके
होन्डो:ए तान् केला ।.....(७)
जिद् जीबन् तिसिं मेना:
गापारे बानोगा
का धालिओआ टेकाओ
चिम्तां सेनोगा
आलोचिरेम् ओमेया
हागा जीइरे दोगा
सुसार् काते दोओताम्
समाज् रे जाएगा ।.....(८)
दिन् गे हिन्डाल् गा
दिन् गे होरोकोतो
मुन्डा होन्को
रेंगे: गेयाबु जोतो
इतुआ नाबुन् गा जीबन्
दुकु गेया तो

ठोओरेयाबुन् मुसिं
इना सार्ते गेया तो ।.....(९)
आम् ताःरे मेनागा
सोबेन् कोआः आशा
आमेम् पार्काया
मुन्डा कोआः दशा
रे मुन्डा होन्
हेताःएमे मोशा
इयाम् तानाःगा
जनम् हासा ।.....(१०)

जय मुन्डारी

आइँआः हातु

हातुटा आइँआः हुडिं गेया
लुतुम् टा आयाः मारां ,
धार्ति गोटारे सुगाल् गेया
जोतो तेयाः दारां ।.....(१)

दारु पुनुरु बाआ जोओ ते
पेरेगाकाना गोटा,
मोहोकाओ ताना बाआ सोआन् ते
पिलि कुन्दुलि लाठा ।.....(२)

हातु आतोम् बुरु सोंगारे
झार्ना लिङ्गि ताना
चिमिन् सुगाल् दाःआको नुँएरे
लेलोआको कुला बाना ।.....(३)

दालाते दाला आपिर् बाला
सुगाल् को लेलोआ चेणे,
बाआ ते बाआ आपिर् बाला
हुरुम्सुकु रेणे रेणे ।.....(४)

हातु टोला रेन् हातु होलोको
मोद्गे ताको मन् ,
हाटिआ धूलारे इनुमाःको
लुसुपुन्डु तान् होन् ।.....(५)

आं जान् रे हाटिआ धूला

सुनुम् सासां लेका,

इपायाः इपायाः गितिल् ओलाः

सरग सुकु लेका ।.....(६)

नाल्का हासा बोओर् कोनेया

गितिल् इलि माडि,

कोनेयाः माआ बाआ चुमाणेयाः

नाल्का हासा बोओर् गाडि ।.....(७)

हातु मुडिरे मेनाःगिआ गा

हातु सुगाल् ठाकुराणी,

परब् पुनाइँ होनोर् गिआः गा

सादोम् तायाः माणी माणी ।.....(८)

हातु मुडिरे इस्कुल् ओलाः

होन् को सेनाः ओल् ,

सिङ्गि हासुर् सुसुन् आखाला

साडिओआ दुमां ढोल् ।....(९)

ढोल् दुमां रुउ साडि जान्रे

आन्दुकालोआ टोला हातु ,

इना लोःते सुगाल् आयोमोआ

दुइला बानाम् रुतु ।.....(१०)

आखाला तालरे ढोओले: रुउ-या:

इकुलुम् काते सार्किं आबा

रुउ आयोम्ते हाउलि सार्किं माआ

सुसुना: ओम्बा: थाबा: ।....(११)

हातुटा आइँआ: जीबन् धन्

मने जीबन् थलाकाना,

हासा आर् धूला सुना सामणं

रासिका छान्दाओआकाना ।.....(१२)

रासिका सुगाल् हातु आंइँगा:

आम्के जोतो तेले सुसार् ,

आम् गे आपु आम् गे एंगा

तेलाताम् आलेया: जोआर् ।....(१३)

लागा जानाम् चि हो मुन्डा

जाति रेया: भारा ग:ओ काते तारा
सेन् ताम् हो, मुन्डा हागा,
दूर् गेया होरा सेटेरेम् डेरा
का जिराओ काते लागा-तोगा ।....(१)

नुबा: गेया निदा होरा का सिदा:
ढोडा ढिपा गेया गोटा,
बोसो: काते मेद्-दा: उद् काते उलि-दा:
चान्डां माणांएम् काटा ।.....(२)

जीइ रेया: जाला उडु: काते माला
टुन्डां राकाबेन्मे मोसा,
बुगि जुदा साला बागे काते एला
राकाबेम् मुन्डारी भाषा ।.....(३)

आलोम् उडुगो: आलोम् किटिलो:
आलोम् लातारेया मन् ,
आलोम् आलिसा:ओ आलोम् बिसिकालो:
देंगाआ कोमे मुन्डा होन् ।.....(४)

बीर् होन् काते जीबन् बोरोते
उकुनाम् चि रे आम् ,
दिशुम् दिआँते जाति नागेन्ते
पिन्तारेम् आमा: कुलाम् ।.....(५)

ताइ काते जोतो बानोगा मोतो
आदाकाना रेद् गुटा,
आबुमान् गे तो आद् जादाबु तो
सिपिं तादाबु होलोआः जुटा ।....(६)
इसुगे सुगालाः मुन्डा कोआः आखाला
रासिकाते पारिली लेना,
मेनागा जांगाला आबुबु हेंगेलाः
सिदा रेयाःको ओकोते जाना ।....(७)
चाङ्की उडुंओःमे तायोम् जानामे
आम् दारां कुला होन् ,
होरा उदुबाकोमे सुतुः इदिकोमे
आम् दारां जाति रेन् धन् ।...(८)
उडुः काते तरां नामोः गेया दारां
जीबन् रे मुसिं सुकु,
मुन्डा होनाः गेरां जीइ बिन्ती दुरां
आयोमे गेयाः मुसिं दुकु ।.....(९)
सिम् राःआ केदाः आंअँआ निदा
तुरोआः सुगाल् सिंगि,
चिमिन् दुकु लेदा बाधाम् नाम् लेदा
हापेओआ मेद्-दाः लिंगि ।.....(१०)

धार्ति आला जाना

ओते दिशुम् टा नुबाः गेया
रिम्बिल् टा गोटा आला,
चिमिन् सुगाल् साजाओआ काना
सरग रे इपिल् माला ।.....(१)

हेन्दे घुट्टु घुट्टु पूरुब् दिशा
रांगा रांगा इदि ताना,
चालाब् चुलुब् इपिल् कोको
उकु उकु इदिन ताना ।....(२)

बासा तुकारे चेणे चुपुरी
किटिल् बिरीद् जाना,
हुआपापा को रेकान् ताना
ओकोय हिजुः तानाः ।.....(३)

बाआ दालारे सुगाल् बाआ
रुउकु रुकु ताना,
दुरां सुर् ते चेणे चुपुरी को
आतां दारोम् ताना ।.....(४)

माणी माणीते आपाल् जाना
हेन्दे कोआसि जाटि ,
माणी माणीते राकाब् तानाः
रांगा गेयाः लिटी लिटी ।.....(५)

ओकोय दो गा साजाओ तिआः

लेलोः तानाः नाका नाका,

जेमान् धार्ति एंगाः मलंरे

रांगा टिकिली लेका ।.....(६)

होन् गाणाको साम्पोल् काते

नुबाः सेनोः तानाः ,

सिंगी बोंगा हिजुः तानाः

धार्ति आला जाना ।.....(७)

माणी माणीते आटेद् जाना

बालेः एतां जेटे ,

बाआ रासेरे हुरुम्सुकु

रेकान् तानाको लेटे पेटे ।.....(८)

तासाद् बाआरे शिशिर् टोपाः

टोःअ काते जेटे लोलो ,

झलकाओ ताना चिमीन् सुगाल्

गोहोणा को लेका झलमल ।.....(९)

आतुर् ताना हेलेम् सिबिल्

बाआ जोअ रेयाः सोआन् ,

चेणे राःआ ते आन्दुक्काल ताना

बीर् बुरु बाआ बागान् ।....(१०)

ओ गा निचाल् मान्मी

सिजेन् बोंगाः
सिर्जन् तामाः
रासिका सुगाल्
ने धार्ति रे ,
होल्मो जीबन्
सुगाल् आमाः
भाइगो मेनाः
सामणं तीइ रे ।....(१)
आलोम् उडुगेना
हुडिं मेन्ते
मेनाः गिया
सिर्जन् बोंगा,
आलोम् मोरोःयेना
काआ धालीओः मेन्ते
ओमा मेयाः गा
ठाकुर् देंगा ।....(२)
आमाः चि गा मोयोद्
बानोगा मुडी
ताइकाते चि
मेनाःमेया सामा,
मेद् मेनाः रे दो
लेलेमे हुडीः
दिकु पुसीको
तायोम् जामा ।.....(३)

चिमीन् दिन् ओडो:म्
ताइना नेका
जीइ हीन्डाल्
होरकत् काते ,
होक् तामा: को
रे:ए चाबा केमा
उकुआकानाम्
जीबन् बोरोते ।.....(४)
ताइकाते जोतो
तोबु होरकत
हिन्डाल् ते दिन्
को सेनो: ताना ,
ठोर् काते जोतो
आबु होलोको तो
बाइयाकानाबु
बीर् रेन् बाना ।.....(५)
ओल् पोढाओ रे चा
बुद्धि ओमोनोआ
दिशुम् रे गा
चेतानोआ बो:ओ ,
सिर्जन् ठाकुर् दो
का: बाइतामा:
दिकुपुसी कोआ:
बुगुचा गो:ओ ।.....(६)

लिंगी पारोमोआ
साय् समाय् चिम्तुः
का सिबीलोआ
मोचारे लान्दा ,
समाय गाडारे
बाआनोआ चिम्तुः
थोलेयाम् चि
इम्तां बान्दा ।....(७)
ओल् बानोःरे
सेन् होरारे
काम् चान्डां
धालीआः काटा,
मेद् ताइकाते
काम् लेल् केरे
हिलीजानाम्
जीबन् टा गोटा ।.....(८)
चेणे चुपुरी ची
चारा को नामेया
आबुरुम् तारे
आकोआः बासारे ,
आःएते गे हागा
जेताः का नामोआ
सामणं उकुआकाना
ने हासारे ।.....(९)

इलि आर्कि को
नुँ तारे सेनां
ढोओल् लेका
मोचा साडिओआ,
होल्मो टाके चि
उडुः तादामे एनां
सोया खोत्
कोरेयाः गाडिआ ।.....(१०)
होल्मो बुगि गेरे
जोतो बुगि गेया
मने ताइना
छने छोओन्
इलि आर्कि ते
काबु खारापेया
होल्मो हेके
सामोणों धन् ।.....(११)

जनम् एंगा

जोआर् जोआर्
जनम् एंगा
आम् गे आइँगाः
मारां बोंगा,
निराल् निचाल्
आम् गे माआ गंगा
आमाः दायारे
ताइँ जीबन् डंगा ।.....(१)
रासिका सुगाल्
आमाः दुलाल्
सुसार् गा आमाः
अति हेमाल्
आमाः जीइ मने
इसुगे निराल्
आम्बिनु रे आकाल बाकाल्
दाया तामाः अति रेयाल् ।.....(२)
ओलाः रेनिः आम्
मारां ठाकुराणी
आमाः काटारे
आइँआः जीबन् नाणी
जोतन् तेम् हारालिंआँ
माणी माणी
काइँ हाल् धालिआः
माआ आमाः रिणी ।.....(३)

आमाः कोयों माआ
सामणं झुला
साजाओ राकाब्
तिंआँम् आलादुला,
हारा नागेन् आमाः
तोआइँ नुँ-लाः
आमाः दिंआँते गा
सेनेइँ इतुलाः ।.....(४)
रिलीं काते गा
रेंगेः तेतां
जीइलाः तादाम् गा
जेटे रातां
आइँ नागेन् दुलुम्
तामाः एतां एतां
आइँ नागेन्ते माआ
गोटा तिइम् आतां ।.....(५)
हाआसु रुआ रेयो
जुरु पुटु
रेयाल् राबां रेयो
कुटु कुटु
दाः गामा रेयो
सुरु सुटु
जमेयाः ओमालिंआँ
चाटु चाटु ।.....(६)

बानोःकआ दिशुम् रे
आमाः जोका
काआ समानआ
आम् लोः सामणं टाका,
आम् काआरे जीइ दो
रेकाओआ आकासाका
काइँ नाम् कोआ गा
माआ अडोः आम् लेका ।.....(७)
जोतो रेयाः दुलाल्
आम् गे तरां
जीइलाः लेदाम् आइँआः
आलिसा गेरां,
आजोम् लिंआँम् आइँके
कोयों रे दारां
आयोम् इचिलिंआँम्
चाःउ मामुँआः दुरां ।....(८)
एंगा लुतुम् तेयाः
बानोगा सिबील्
काआ मारांआः आःए तेयाः
ओते आर् रिम्बील् ,
आमाः आन्चल् कानि
अति गे इबिल्
एंगा तेयाः हुडिंआः
चान्डुः इपिल् ।.....(९)

जनम् एंगा

जनम् भाषा

जोतो तेयाः

इसुगे बेएसाः ,

जनम् हातु

जनम् हासा

सरग समान्

जनम् बासा ।.....(१०)

बुरु संगा

लिंगि ताना बुरु गाडा झार्ना
दुरां काते कुलु कुलु ,
ओडो: दुरां ताना: बुरु संगारे
बीर् चेणे कुकुलु कुलु ।....(१)
बुरु संगारे हासुर: बेला
सिंगी हासुर: जुरु जुरु ,
लिंगी ताना बुरु गाडा झार्ना
दुरां काते कुलु कुलु ।.....(२)
बाआ सोआन् गोटा मोहकाओ ताना
हुयुर् हुयुर् होयो तारे ,
भमरा कोआ: दुरां आयोमो:
बाआ रासे चेपे: तारे ।.....(३)
हेर्मेद् दिपिल् कालासा
धिरी डाडी दा:आ आगु ,
बुरु आतोम् हातु सोलोपोरे
धांगिली कोआ: सेनो: हीजु: ।.....(४)
बुरु संगा बाआ गाजालारे
रांगा फुन्डी बाआ आलाकाना
बाआ दाला आर् बाआ नाणी रे
चेणे होन्को झुलान् ताना ।.....(५)

ओरोन् बोरोन् बाआ जोओ रे
रासेको सुबुर् सुबूर् ,
बाआ रासेको चेपेः तान्रे
आयोमोआ भमराः दुरां सुर् ।.....(६)
बुरु संगारे सुगाल् लेलोः
उरीः मेरोम् गुपि पोलेया ,
चिमिन् सुगाल् आयोमोआः गातिं
रुतु नोरों तारे मेरोम् चलेया ।.....(७)
बुरु संगारे कुइली रागे
आयाः जीबन् बिकली ते ,
झार्ना लिंगी ताना दुरां दुरांते
आयाः जीबन् रालेःया मेन्ते ।.....(८)
झार्ना आतोम् रे केन्देरा साडी
मने गे छान्दाओ ताना ,
चेणे चुपुरी कोआः दुरां ते
बीर् बुरु आन्दुकाल् ताना ।.....(९)
सागुआ लाहारी हेल्काओ ताना
दलेते दारु पुनुर् ,
बाआ सोआन् दो मोहकाओ ताना
होयोते लुपुर् लुपुर् ।.....(१०)